

Siinä missä...

vastakohtaisuuden osoittaminen

a?toro Juha Metsäkallas · publikigita 2020-03-25

Stack Exchangessa esitettiin [kysymys](#), miten vastakohtaisuutta ilmaistaan.

Esimerkki

Pidätkö sushista? Oletko kokeillut [pokea](#)? Molemmissa on raakaa kalaa ja riisiä. Mutta siinä missä sushi on lähtöisin Japanista, poke on Havaijilta.

Suomeksi vastakohtaisuuden voi ilmaista parillakin eri tavalla.

- **(Mutta) siinä missä** sushi on Japanista, poke on Havaijilta.
- Sushi on Japanista, **kun taas** poke on Havaijilta.
- Sushi on Japanista **toisin kuin** poke, joka on Havaijilta.

Esimerkin kääntäminen esperantoksi ei ole mitenkään vaikeaa, paitsi tuon vastakohtaisuuden osalta.

?u vi ?atas su?ion? ?u vi iam provis pokeon? Amba? enhavas krudan fi?on kun rizo. ?? su?io estas japana/originas el Japanio, ?? pokeo estas havaja/originas el Havajo.

Ensimmäiseksi tulee mieleen käyttää konjunktiota *sed*, jolla ilmaistaan vastakkaisuutta.

- *Sed su?io estas japana, pokeo estas havaja.*

Ilmaisu tuntuu kuitenkin töksähtävältä, joten luontevaa olisi kai lisätä siihen *kaj*.

- *Sed su?io estas japana, kaj pokeo estas havaja.*

Ilmaisuilla *tamen... sed... ja sed... malkiel...* voi tavoitella suomen ilmaisujen ”kun taas” ja ”toisin kuin” vivahteita.

- *Sed* su?io estas japana **malkiel** pokeo, kiu estas havaja.
- *Tamen* su?io estas japana, *sed* pokeo estas havaja.

Ehkä parhain ilmaisu perustuu sanan *dum*, jota voi käyttää paitsi prepositiona

- *Dum la man?ado venas apetito* : Syödessä nälkä kasvaa.

myös alistuskonjunktiona

- *For?u feron, dum ?i estas varmega* : Rautaa on taottava silloin kun se on kuumaa.

Vähemmälle huomiolle on ainakin minulta jäänyt sanan *dum* käyttö alistuskonjunktiona osoittamassa vastakohtaa, *kontraste kun tio, ke* (PIV II-2).

- *Esperanto da?re vivas, dum Volapük jam longe estas mortinta* : Siinä missä esperanto yhä elää, volapük on jo kauan ollut kuollut.

Näin ollen paras ilmaisu sushin ja poken vertaamiseksi kuulunee:

- *Su?io estas japana, dum pokeo estas havaja.*

La origina artikolo estas publikigita 2020-03-25 en la retejo **Finna babilejo** kun rubriko "Siinä missä...". ?i tiu PDF-versio estas a?tomate kreita 2022-03-10. Vidu anka? la aliajn afi?ojn de tipo artikoloj, finnalingvaj.